

ESCRIT DENÚNCIA DE LES TREBALLADORES VULNERABLES DELS CENTRES EDUCATIUS

Des de l'esclat de l'emergència sanitària a causa de la Covid-19, la informació sobre els efectes del virus ha anat canviant. És obvi, es tracta d'una circumstància nova sobre la qual encara queda molta recerca i investigació per poder obtenir uns coneixements sòlids i fiables. Ara bé, el que a hores d'ara ja és constatable és el fet que persones amb certes patologies són susceptibles de patir conseqüències greus i molt greus en cas de contagi.

Per aquesta raó, quan es van reobrir els centres escolars al final de curs passat, els serveis de prevenció del Departament d'Educació van enviar un test als i a les treballadores per detectar la situació de vulnerabilitat del personal educatiu, i en conseqüència, descartar el treball presencial en cas que aquest impliqués un risc per a la seva salut.

Totes les persones que en aquesta primera fase de detecció van ser catalogades com a vulnerables, van rebre un correu electrònic al juny per comunicar-los que la seva situació es derivaria a un Servei de Prevenció contractat pel Departament d'Educació, i que aquest seria l'encarregat d'emetre un informe on es determinaria la seva condició de vulnerabilitat, o no. Aquest document també afegiria una altra categorització, el de persones especialment sensibles, a més a més, indicaria quines mesures caldria dur a terme en cada cas.

Passats dos mesos, cap a finals d'agost o , depenent dels Serveis Territorials, a principis de setembre, les professionals que prèviament havien estat considerades vulnerables, rebien el document que determinava si la seva situació era de vulnerabilitat o d'especial sensibilitat. A les persones que formaven part del primer grup, se'ls indicava l'obligació de treballar de forma presencial al centre, seguint les mesures de prevenció dictaminades. En canvi, en el segon cas, la presencialitat estava limitada a la circumstància d'absència d'alumnat i sempre que es pogués assegurar el compliment de les distàncies de seguretat.

La diferència entre treballadors/es vulnerables i especialment sensibles venien marcades per la gravetat o situació de la malaltia o de l'embaràs, i les persones majors de 60 van passar a ser catalogades com a vulnerables.

Aquesta classificació la podem contemplar a la taula de l'annex V que estableix la [guia d'actuació per la gestió de la vulnerabilitat i el risc en àmbits no sanitaris o sociosanitaris](#). Aquest document inclou els ítems de risc 1, 2, 3 o 4.

Així mateix, l'annex reflecteix que les diferents professions es situen en aquests quatre nivells de risc. Són els nivells de risc 1 i 2 els que ens porten al conflicte que es detalla posteriorment:

- Nivell del risc 1: Similar a risc comunitari, treball sense contacte amb persones simptomàtiques.
- Nivell de risc 2: Treball amb possibilitat amb persones simptomàtiques, mantenint la distància de seguretat i sense actuació directe sobre elles.

La primera valoració que es va fer a aquest personal partia de la consideració dels llocs de treball dels centres educatius com a espais amb nivells de risc 2 i 3. Així, les persones considerades especialment sensibles, se'ls indicava que no podien anar a treballar presencialment a causa del risc i el procediment legal al que es podien acollir era, o bé el de l'adaptació de la feina per poder fer teletreball, o, en cas que aquesta possibilitat fos inviable, accedir a la situació d'Incapacitat Temporal.

A més, tenim constància d'informes que afirmen en el comentari de diagnosi que s'ha fet entrevista mèdico-laboral efectuada telemàticament per valorar la vulnerabilitat/sensibilitat quan aquesta no es va realitzar. L'única comunicació amb l'empresa es va limitar a l'enviament d'informes i l'emplenament d'un breu qüestionari que entenem no es pot considerar una entrevista.

Quina és la realitat de les treballadores considerades especialment sensibles, a partir de la valoració dels Serveis de Prevenció?

A dia d'avui, moltes d'aquestes treballadores no han rebut instruccions per fer teletreball, ni tampoc la Incapacitat Temporal. Al contrari, se les ha deixat en un llinar d'incertesa, angoixa i desprotecció ja que ningú ha determinat oficialment la seva situació ni se'ls ha donat indicacions de com han d'actuar. Les instruccions que han rebut han estat basades en diferents criteris que varien en funció del Serveis Territorials del qual depenen, de les direccions dels centres, o també en funció de si són funcionàries, o no. Aquesta situació ha provocat que en moltes ocasions, els metges o metgesses els hagin tramitat una baixa generada per l'ansietat en què es troben.

Com afecta el canvi de caracterització dels centres a les persones especialment sensibles?

Recentment s'ha produït una nova catalogació, els centres han passat a considerar-se espais amb nivell de risc 1 perquè consideren que són espais on no s'entra en contacte amb persones simptomàtiques i a conseqüència d'això s'està obligant a professionals vulnerables especialment sensibles, que paradoxalment, no han millorat la seva situació de salut, a incorporar-se a treballar. Aquesta indicació ve acompanyada de múltiples rodes de premsa que assegurin que els centres educatius són espais segurs.

En canvi, dia rere dia tenim dades sobre l'increment de grups confinats en molts centres de Catalunya perquè hi ha PCRs positius. A més, no cal ser gaire il·lustrat per adonar-se que en els espais escolars sí que existeix la possibilitat d'entrar en contacte amb persones simptomàtiques, fet que corroboren els Plans Organitzatius d'Obertura de cada Centre, on s'indica com s'ha d'actuar quan un/a alumne/a presenta simptomatologia, indicant qui l'haurà d'acompanyar, en quin espai ho ha de fer, i qui en serà el responsable fins al moment que el vingui a recollir la seva família.

Resulta cínic el fet que, d'una banda, no es puguin agrupar més de sis persones per risc de contagi, però d'altra banda, si que es pugui en una classe, on en el millor dels casos es compleixen les ràtios de no més de vint, però que en molts d'altres es superen els 30, i en aules que en ocasions no disposen de la ventilació adequada, i en grups on la distància de seguretat és pràcticament impossible. Una vegada més, tornem a evidenciar com l'última indicació de les mesures de protecció de salut s'ha adaptat a l'austeritat econòmica, amb el risc que això implica per a la comunitat educativa, especialment per als i a les docents i persones d'atenció educativa.

Actualment, algunes d'aquestes persones treballadores han rebut un correu electrònic de l'SGAM o en el seu cas, de l'ICAM, indicant que no a compleixen els requisits mínims exigits per a ser considerats/des persones treballadores amb especial sensibilitat a la COVID, contradient les indicacions que tenien deu dies abans. Sense que la malaltia hagi millorat, ni s'hagi canviat el seu lloc de feina, com per art de màgia, han deixat de ser persona de risc.

És especialment denunciable, la forma en què se'ls ha comunicat les noves instruccions, mitjançant un missatge electrònic que ningú se'n fa responsable, ja que arriba sense signar, sense explicacions i amb manca d'instruccions clares i de normativa que ho avaluï. El despreci per part del departament d'Educació cap a les seves treballadores, representa el despreci que té el govern cap a l'ensenyament públic, fent-lo funcionar fent prevaldre els interessos econòmics i/o organitzatius en detriment de l'atenció pedagògica i la protecció de les treballadores.

Ara hem sabut que a la universitat s'atura la semipresencialitat i es deriva a la docència virtual, de moment és una mesura que durarà dues setmanes. Com es pot parlar del risc a la universitat i en canvi dir que els centres d'infantil, primària i secundària són espais segurs? És un sense sentit que aboca a la situació que moltes d'aquestes persones estiguin patint una situació d'angoixa i ansietat injusta i injustificada.

Des de CGT exigim que Salut laboral del departament d'Educació actuï amb honestetat davant la situació que s'ha exposat, que treballi per tenir un protocol d'actuació clar i segur per les seves treballadores. Que de manera contundent i pública contempli els centres educatius dins el risc 2. I que posi els mitjans i els esforços perquè les persones amb risc puguin fer teletreball, perquè en la majoria de casos és possible, i quan això no sigui possible, es procedeixi a la incapacitació temporal.

En definitiva, exigim que les treballadores siguin tractades amb l'atenció i dignitat que es mereixen.